

Spis treści

Wprowadzenie (Lena Kondratiewa-Bryzik, Wojciech Sokolewicz)	11
--	----

Część I. Prawne gwarancje ochrony praw kobiet – zagadnienia ogólne

Genderowa perspektywa ochrony praw kobiet we współczesnym świecie

(uwagi o metodzie) (Ewa Łętowska)	25
--	----

1. Temat zinterpretowany genderowo	25
2. Kwestia wzorca – punktu odniesienia: standardem – prawa (dla) mężczyzn	26
3. Perspektywa podejścia genderowego a pozorna neutralność ujęcia prawa	28
4. Trzy zalety perspektywy genderowej	29
5. Stanowisko Trybunału Konstytucyjnego co do perspektywy genderowej	31
6. Dyskryminacja prawna/faktyczna: środki zaradcze, efekty perwersyjne, granice akcji wyrównawczej	33
6.1. Dyskryminacja: prawna/faktyczna	33
6.2. Granice akcji wyrównawczych: zakaz dyskryminacji odwrotnej i proporcjonalność	33
6.3. Ewolucja orzecznictwa ETS w kwestii granic dopuszczalności działań pozytywnie wspierających pozycję kobiet	35
6.4. Ewolucja orzecznictwa ETPCz w kwestii dyskryminacji	36
7. Podsumowanie	37

Prawnokarna ochrona praw kobiet (Monika Płatek)

1. Obszary rozważań	38
2. Obszary wykluczenia	39
2.1. Wykluczenie z języka	41
2.2. Skutki wykluczenia z akademii	46
3. Obszary nieobecności	51
3.1. Obrona konieczna	51
3.2. Zakaz usuwania ciąży	55
3.3. Ochrona przed przemocą	59
3.4. Dzieciobójstwo	61
3.5. Przestępstwo zgwałcenia	64
4. Zakończenie	66

Prawa kobiet w systemie aksjologicznym Rady Europy (Jerzy Jaskiernia)

1. Uwagi wstępne	68
2. Ogólna charakterystyka Rady Europy i jej systemu aksjologicznego	69
3. Miejsce kobiet w systemie aksjologicznym Rady Europy	73
3.1. Kobiety i demokracja	74
3.2. Prawa człowieka kobiet	80

4. Mechanizmy implementacji standardów Rady Europy dotyczących praw kobiet	84
5. Uwagi końcowe	88

Część II. Prawa kobiet w wybranych państwach

Prawa kobiet w Stanach Zjednoczonych (Wojciech Zakrzewski)	93
---	----

Prawa kobiet w Wielkiej Brytanii (Joanna Kielin-Maziarz)	109
---	-----

Prawa kobiet w Kanadzie (Agnieszka Doczekalska)	122
--	-----

1. Ochrona praw kobiet na szczeblu prowincjonalnym – Quebec i prowincje <i>common law</i>	122
1.1. Prawa kobiet zamężnych w ustawodawstwach prowincji <i>common law</i> oraz w kodeksie cywilnym Quebecu w XIX i XX wieku	123
1.2. Uzyskiwanie praw wyborczych przez kobiety	124
2. Komisja do spraw Statusu Kobiet	127
3. Ochrona praw kobiet w konstytucji Kanady	127
4. Ochrona praw kobiet w orzecznictwie sądowym	130
4.1. Sprawa <i>Persons</i> (osób) – czy kobieta to osoba?	130
4.2. <i>Murdoch v. Murdoch</i> oraz <i>Pettkus v. Becker</i> – prawo własności w związku małżeńskim i związku <i>common law</i>	131
4.3. <i>Bliss i Brooks</i> – czy dyskryminacja kobiet w ciąży stanowi dyskryminację ze względu na płeć?	134
4.4. Od <i>Lavell</i> do <i>McIvor</i> – prawa rdzennych mieszkanki Kanady	136

Prawa kobiet w Niemczech (Marta Derlatka)	139
--	-----

1. Rys historyczny	139
2. Regulacja konstytucyjna	142
3. Regulacje prawne dotyczące równouprawnienia kobiet i mężczyzn. Instytucje służące ochronie przed dyskryminacją	146
4. Podsumowanie	148

Droga do równouprawnienia kobiet w siłach zbrojnych RFN – casus Tanji Kreil (Anna Tarnowska)	150
--	-----

Prawa kobiet w Austrii (Danuta Waniek)	160
---	-----

1. Z historii austriackiego ruchu kobiecego. Rewolucja 1848 r. i jej skutki	160
2. Główne nurty ruchu kobiecego w drugiej połowie XIX w. Walka o dostęp do wykształcenia i pracy zawodowej	163
2.1. Nurt liberalno-mieszczański	163
2.2. Nurt robotniczy. Prawa kobiet w politycznej praktyce Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej z przełomu wieków	165
2.3. Nurt katolicki	169
3. Upadek monarchii i powstanie I Republiki	170
4. Sytuacja kobiet w okresie austrofaszyzmu i narodowego socjalizmu	174
5. II Republika i prawa kobiet	176
6. Lata 70. okresem rozwoju nowych ruchów kobiecych	178
7. Zakończenie	183

Prawa kobiet w Szwajcarii (Grażyna Janik)	185
--	-----

Prawa kobiet we Włoszech (Jan Wawrzyniak)	201
Prawa kobiet w Hiszpanii (Anna Łabno)	208
Prawa kobiet we Francji (Ewa Popławska)	220
Prawa kobiet w Szwecji (Marian Grzybowski, Grzegorz Kuca)	230
1. Uwagi wprowadzające	230
2. Rys historyczny	230
3. Ochrona praw kobiet w szwedzkich aktach konstytucyjnych	233
4. Ochrona praw kobiet w ustawie o przeciwdziałaniu dyskryminacji z 5 czerwca 2008 r.	235
5. Instytucjonalne zabezpieczenie praw kobiet	239
6. Uwagi końcowe	241
Women's Rights in Japan (Teruji Suzuki)	242
1. Introduction	242
2. The Legal Status of Women in Japan Today	243
3. Feudal House Institution "IE"	244
4. The Legal Protection for Women under the 1946 Constitution	245
5. The Special Laws for the Improvement of Unequal Treatment of Women Workers which Has in Fact Existed in Practice	246
6. Women in the Labor Market	248
7. The Law on Equal Participation in Socio-Political Activities of 1999	248
8. Why Are Women Not Interested in Socio-Political Activities in Japan?	249
Prawa kobiet w Izraelu (Maria Gajda, Uri J. Huppert)	250
1. Wstęp	250
2. Założenia Deklaracji o powstaniu Państwa Izrael	251
3. Pracownicy najemni z zagranicy	252
4. Status kobiet a konflikt religijny	252
5. Zmiany demograficzne a status kobiet	259
6. Zakończenie	260
Prawa kobiet w państwach Ameryki Łacińskiej (Krystian Complak)	263
1. Regulacje tradycyjne	264
1.1. Zakaz dyskryminacji ze względu na płeć	264
1.2. Macierzyństwo	264
1.3. Praca	266
2. Najnowsze regulacje	267
2.1. Ekwador	268
2.2. Boliwia	270
2.3. Republika Dominikana	272
3. Wnioski	272
Prawa kobiet w Turcji, Egipcie i Arabii Saudyjskiej (Magdalena Dłużyk)	275
Prawa kobiet w wybranych państwach afrykańskich (Paweł Średziński)	292
1. Aktualny stan badań w Polsce i uwagi wprowadzające	292
2. Afrykańska Karta Praw Człowieka i Ludów	293
3. Protokół z Maputo	297
4. Trudna droga do realizacji praw kobiet	302

Prawa kobiet w Polsce (Lena Kondratiewa-Bryzik)	303
Prawa kobiet w Republice Czeskiej (Anna Rakowska, Krzysztof Skotnicki, Jarosław Sułkowski)	314
Prawa kobiet w Federacji Rosyjskiej (Jacek Zaleśny)	323
Права женщин в Кыргызской Республике (Kuvan S. Ramankulov)	333
Zakończenie, czyli próba syntezy (Lena Kondratiewa-Bryzik, Wojciech Sokolewicz)	343